

Mescid-i Haram'da Kadınların ve Erkeklerin Aynı Safta Namaz Kılmaları Caiz Midir?

22 Nisan 2025

Cemaatle namaz kılınırken, imamın arkasında önce erkekler, sonra erkek çocuklar, sonra da kadınlar saf tutarlar. Bu düzen Hz. Peygamber (s.a.s.) tarafından öğretilmiştir. (Müslim, Salât, 132 [440]; Ebû Dâvûd, Salât, 98 [678]; Nesâî, İmâmet, 33[820]; İbn Mâce, İkâmetu's-salavât, 52 [1000]) Söz konusu sıranın erkeklerle kadınlar arasında gözetilmesi farz, erkeklerle erkek çocuklar arasında gözetilmesi ise sünnettir. (Merğînânî, el-Hidâye, 1/58; Kâsânî, Bedâ'i, 1/159) Cemaatle kılınan namazlarda erkeklerin, kadınlarla aynı hizada olmalarına "muhâzât-ı nisa" denir ki kadının erkeklerle aynı safta yan yana veya erkeklerin önünde namaza durmasıdır.

Cemaatle namazın erkek-kadın karışık olarak bu şekilde kılınması bütün mezheplere göre doğru görülmemiştir. Bununla birlikte söz konusu durumun erkeklerin namazına tesiri konusunda ihtilaf edilmiştir. Hanefî mezhebine göre cemaatle kılınan namazda, bir kadın veya ergenlik çağına gelen ya da yaklaşan bir kız, bir erkeğin önünde veya yanında kılacak olursa, aralarında bir örtü ve benzeri bir engel veya bir adam boyu kadar yükseklik farkı bulunmazsa arkasındaki ve yanlarındaki erkeğin namazı sahih olmaz. (İbn Âbidîn, Reddû'l-muhtâr, 1/573-574) Şâfiî, Mâlikî ve Hanbelî mezheplerine göre kadınla erkeğin yan yana durup namaz kılması, iki tarafın da namazını bozmaz.

Ancak bunda kerâhet vardır. (Râfiî, el-' Azîz, 2/174; İbn Kudâme, el-Muğnî, 2/179; Hattâb, Mevâhib, 2/107; Buhûtî, Keşşâf, 1/329-330; Cezîrî, el-Mezâhibü'l-erbe'a, 1/268) Kâbe'de ise zarurettten dolayı bu kerâhet de kalkar. Çünkü kadın ve erkeklerin orada ayrı ayrı yerlerde durup namaz kılmaları oldukça zordur. Bu durumda hac mevsiminde Hanefî mezhebine bağlı bulunan kadın ve erkekler ayrı ayrı yerlerde namaz kılma imkânı bulamadıkları takdirde, bu konuda sözü edilen içtihatlarla uyarak namazlarını kılabilirler.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 228